

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.7.2020
SWD(2020) 143 final

2020/[...] ([...])

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 όσον αφορά την εξαίρεση
ορισμένων δεικτών αναφοράς συναλλαγματικών ισοτιμιών τρίτων χωρών και τον
καθορισμό δεικτών αναφοράς αντικατάστασης για ορισμένους δείκτες αναφοράς που
τίθενται σε παύση**

{COM(2020) 337 final} - {SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης (έως 2 σελίδες)
Εκτίμηση επιπτώσεων όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του κανονισμού της ΕΕ για τους δείκτες αναφοράς
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί είναι πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
Πρώτον, στην εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζονται οι συνέπειες της έλλειψης ρυθμιστικών εξουσιών στον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή μετάβαση από έναν δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας (εν προκειμένω, το διατραπεζικό επιτόκιο προσφοράς Λονδίνου ή LIBOR, το οποίο προβλέπεται να τεθεί σε παύση μέχρι το τέλος του 2021). Η αξία των συσσωρευμένων από το παρελθόν συμβάσεων παλαιού τύπου, οι οποίες θα χρησιμοποιούν αναφορά στο LIBOR δολαρίων ΗΠΑ κατά την ημερομηνία παύσης του, υπολογίζεται σε 8-12 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ παγκοσμίως (μεγάλο ποσοστό του ποσού αυτού περιλαμβάνεται στους ισολογισμούς τραπεζών σε όλα τα κράτη μέλη). Ελλείπει καθορισμένου επιτοκίου διαδοχής, υπάρχει υψηλός κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των συμβάσεων αυτών. Δεύτερον, στην εκτίμηση επιπτώσεων αξιολογούνται οι συνέπειες του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς στους Ευρωπαίους παράγοντες που χρησιμοποιούν τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες με σκοπό να προστατευθούν από (να αντισταθμίσουν) μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Δεδομένου ότι πολλές τρέχουσες ισοτιμίες αναμένεται να μην πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς για χρήση στην ΕΕ, οι ευρωπαϊκές τράπεζες δεν θα προσφέρουν πλέον σε Ευρωπαίους εξαγωγείς και επενδυτές συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου που συνδέονται με τους δείκτες αυτούς.
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
Η πρωτοβουλία έχει ως στόχο να θεσπίσει: i) νέες νομικές εξουσίες στο πλαίσιο του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς με σκοπό την παροχή της δυνατότητας στις ρυθμιστικές αρχές δεικτών αναφοράς να ορίσουν ένα επιτόκιο αντικατάστασης περιορισμένης διάρκειας για δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας που καταργείται, όπως το LIBOR, και θα χρησιμοποιείται σε υφιστάμενες συμβάσεις· ii) στοχοθετημένη εξαίρεση από τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς για συγκεκριμένες τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);
Οι τράπεζες όλων των κρατών μελών της ΕΕ τηρούν στους ισολογισμούς τους συμβάσεις που αναφέρονται σε δείκτες αναφοράς κρίσιμης σημασίας. Για την ανάληψη δράσης σε επίπεδο κρατών μελών απαιτείται να συμφωνηθεί ένα ενιαίο και ομοιογενές επιτόκιο αντικατάστασης από τους εθνικούς νομοθέτες. Η ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκεί για να διασφαλιστεί η συνέχιση της χρήσης τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών, διότι οι ισοτιμίες αυτές καλύπτονται ήδη από κανονισμούς που έχουν εκδοθεί σε επίπεδο ΕΕ (κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς).
B. Λύσεις
Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;
Η προτιμώμενη επιλογή για δείκτες αναφοράς κρίσιμης σημασίας είναι ανάθεση εντολής στον διαχειριστή ενός υπό κατάργηση δείκτη να δημοσιεύσει ένα επιτόκιο αντικατάστασης περιορισμένης διάρκειας για όλες τις αναφορές σε συμβάσεις που λήγουν μετά την ημερομηνία παύσης. Μια άλλη

επιλογή είναι η ανάθεση στην αγορά του σχεδιασμού ενός επιτοκίου διαδοχής και η πρόβλεψη απλουστευμένης διαδικασίας αδειοδότησης ενός επιτοκίου αυτού του είδους. Μια τρίτη επιλογή είναι η εξαίρεση, για περιορισμένη διάρκεια, κάθε επιτοκίου διαδοχής που σχεδιάζεται από τον ιδιωτικό τομέα από τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς. Μια τέταρτη επιλογή είναι ο ορισμός ενός μόνιμου επιτοκίου διαδοχής που θα εξυπηρετεί τόσο υφιστάμενες όσο και νέες συμβάσεις. Η προτιμώμενη επιλογή για να είναι εφικτή η συνέχιση της χρήσης **τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών** είναι να εξαιρεθούν από τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς ορισμένοι δείκτες δημόσιας πολιτικής που ορίζονται από την Επιτροπή. Άλλη μια επιλογή είναι να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να ορίζει ισοτιμίες «κρίσιμης σημασίας» τρίτων χωρών (οι οποίες πρέπει να υπόκεινται στον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς). Δύο περαιτέρω επιλογές θα παρέχουν άδεια ή θα εξαιρούν, αντιστοίχως, από τον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς τις συμβάσεις παραγώγων που αναφέρονται σε επιτόκια που έχουν καθοριστεί για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου.

Ποιες απόψεις διατύπωσαν οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Οι **ευρωπαϊκές τράπεζες** εκφράζουν την ανησυχία ότι, ελλείψει ενιαίου επιτοκίου διαδοχής ενός **δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας** που καταργείται σταδιακά, οι αντισυμβαλλόμενοι θα προβούν σε παύση πληρωμών, π.χ. όσον αφορά τα δάνειά τους (αδυναμία εκπλήρωσης συμβάσεων). Σύμφωνα με το πλέον δυσμενές σενάριο, οι τράπεζες εκφράζουν τον φόβο ότι οι αντισυμβαλλόμενοι θα προβούν απλώς σε καταγγελία των συμβάσεων. Οι **διαχειριστές δεικτών αναφοράς** εκφράζουν ενδοιασμούς ως προς τη δημοσίευση ενός επιτοκίου διαδοχής για δείκτη αναφοράς κρίσιμης σημασίας που καταργείται σταδιακά, με δική τους βούληση. Η ανησυχία τους συνίσταται στο γεγονός ότι χωρίς κανονιστική εντολή, η μετάβαση σε ένα επιτόκιο διαδοχής αυτού του είδους θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ένδικων διαφορών. Οι **Ευρωπαίοι χρήστες** των συναλλαγματικών ισοτιμιών φαίνεται ότι τάσσονται υπέρ της εξαίρεσης των **τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών** από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς. Συντάσσονται επίσης με την υιοθέτηση μιας προσέγγισης προσδιορισμού δείκτη αντικατάστασης.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή έχει καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τη συνέχιση των συμβάσεων και την αποφυγή της αδυναμίας εκπλήρωσης ή πρόωρης καταγγελίας των συμβάσεων. Ένας δείκτης «παλαιού τύπου» με περιορισμένη διάρκεια αντικαθιστά αμέσως το καταργηθέν επιτόκιο LIBOR και φέρει ακριβώς την ίδια εμπορική ονομασία. Όλες οι άλλες επιλογές δεν θα αντικαταστήσουν αυτομάτως το σύνολο των συμβατικών αναφορών στο LIBOR. Ομοίως, η προτιμώμενη επιλογή για τις **τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες** έχει καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά τη δυνατότητα συνέχισης της αντιστάθμισης ανοιγμάτων των επιχειρήσεων σε συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς και την αποτελεσματικότητα και τη συνοχή του ρυθμιστικού καθεστώτος.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή για τους **δείκτες αναφοράς κρίσιμης σημασίας** είναι οικονομικά αποδοτική, δεδομένου ότι το επιτόκιο διαδοχής θα οριστεί από την αρμόδια αρχή με αναφορά σε ένα επιτόκιο που θα διαμορφωθεί βάσει επιτοκίου μηδενικού κινδύνου, όπως δημοσιεύεται από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ. Το τέλος άδειας ενός επιτοκίου παλαιού τύπου αυτού του είδους που βασίζεται σε συγκεκριμένο τύπο υπολογισμού αναμένεται να είναι χαμηλό. Επίσης, στην περίπτωση των **τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών**, η επιλογή γενικής πολιτικής εξαίρεσης επιτοκίων δεν επιβαρύνει με έξοδα τις ευρωπαϊκές οντότητες, διότι δεν θα χρειαστεί να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας ή να

ζητήσουν εξαίρεση ad hoc.
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις MME και στην ανταγωνιστικότητα;
Το LIBOR διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη χρηματοδότηση των MME. Η κατάργηση του LIBOR χωρίς κατάλληλο επιτόκιο διαδοχής θα συνεπαγόταν έλλειψη ασφάλειας δικαίου. Ομοίως, οι MME δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες και θα πρέπει να συνεχίσουν να αντισταθμίζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες τους με Ευρωπαίους αντισυμβαλλομένους. Η μη ανάληψη δράσης θα ήταν ιδιαίτερος επιζήμιος για τις δραστηριότητες των MME, λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι η κρίση της νόσου COVID-19 θέτει σε κίνδυνο την ίδια την επιβίωσή τους.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;
Δεν θα υπάρξουν επιπτώσεις. Η εποπτεία των επιτοκίων παλαιού τύπου και των επιτοκίων πολιτικής εκτός ΕΕ θα είναι χαμηλότερης έντασης πόρων.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;
Με τις τροποποιήσεις θα αντιμετωπιστεί επίσης η πιθανή μελλοντική παύση δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας (π.χ. του EURIBOR).
Αναλογικότητα;
Η προβλεπόμενη παρέμβαση είναι η απολύτως αναγκαία για τη διασφάλιση της αριότητας των συμβάσεων και μετά την παύση της χρήσης του LIBOR και των τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Όλες οι εναλλακτικές λύσεις θα ήταν πιο πολύπλοκες.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;
Το επιτόκιο παλαιού τύπου θα δημοσιεύεται επί 5 έτη. Μετά τη λήξη της περιόδου αυτής, η ρυθμιστική αρχή θα αξιολογήσει αν μειώθηκαν οι συσσωρευμένες από το παρελθόν συμβάσεις παλαιού τύπου σε βαθμό που να επιτρέπει την παύση του συγκεκριμένου επιτοκίου. Η εξαίρεση του επιτοκίου πολιτικής θα επανεξετάζεται ανά πενταετία, όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς. Θα αξιολογείται αν οι συμβάσεις παραγώγων που έχουν συναφθεί στην ΕΕ είναι κατάλληλες ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου για τα ανοίγματα επιχειρήσεων της ΕΕ σε συναλλαγματικούς κινδύνους.